

РЕЗЮМЕ НА ТРУДОВЕТЕ

на гл. ас. д-р арх. Доника Милева Кирова

кандидат за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление

8.2. Изобразително изкуство (Визуални изкуства)

1. "11 + 11" – АВТОРСКА САМОСТОЯТЕЛНА ИЗЛОЖБА – ЖИВОПИС

Морско казино, Червен салон, Варна, 2018

Експозицията съдържа: селективна живопис върху текстил (11 творби) и рисунки - акварел (11 творби).

2 / 11

селективна живопис / текстил / акрил

168 x 110

2017

Gratia gratiam parit. (Обичта обич поражда.)

Fiat iustitia et pereat mundus! (Да бъде истината, дори светът да погине!)

Изложба – текст-концепция

ЗА ЗНАЦИТЕ В НАС И ИЗВЪН НАС...

Знаците за познание са около нас и вътре в нас, представляващи един от най-древните начини за интерпретация на действителността. Живи и вечно развиващи се, те не са просто форми или предмети, а източник на разнообразни и интуитивни усещания, които помагат да разбираме нашия разумен и недотам разумен свят. Те са, своего рода, таен език, който всички знаем, но малцина владеят напълно, макар и неразделна част от ежедневието ни, познаването му е индивидуално

2 / 11 ескиз

хартия / молив / акварел

31,5 x 24,5

2017

решение за всекиго. Асоциацията със знаците за движение в картините не е случайна и не трябва да се тълкува буквално, а като подтекст. Използвана е доколкото с човешкия жизнен път може да се направи аналог с движението по пътищата. Но няма животът не е сбор от множество посоки и избори, от които зависим или място, където следваме различни знаци, дори и не толкова явни и показни, които ни забраняват, позволяват, ограничават, ориентират...

Картините съдържат латински фрази. Латинският, т. нар. „мъртъв език“, по-скоро непреходен и оцелял най-вече под формата на изконни истини за човешкото битие е извор, от който можем да прием мъдрост. Тук всяка дума звучи като камбанен звън, а всяка фраза като закон, в който нищо не може да се прибави и нищо не е излишно. Поставена и в най-абсурдния контекст, латинската сентенция графично, смислово и дори звуково, заема винаги достойно място, подобно на скъпоценност, неподвластна на агресията на времето. Играта на думи и преплитането на смислите е нещо, което винаги е вълнувало дълбоко и е тласкало към все по-необичайни и извечни откривателства, които през цялото време са били очите на всички...

7 / 11

селективна живопис / текстил / акрил

143 x 192

2017

Silentium est aurum. (Мълчанието е злато.)

Quo vadis? (Къде отиваш?)

7 / 11 ескиз

хартия/молив/акварел

31,5 x 24,5

2017

Еротиката и любовната тема е основна в изображенията. В любовта повече от всякъде другаде, човек трябва да се движи с повишено внимание, за да предотвратява тежките „душежни произшествия“, да може „да види“ какво му се случва и какво му се показва, да предусеща и предвкушава... Но на това той е способен само, ако е в състояние да съзерцава, реейки се над повърхността, понякога и няколко милиметра са достатъчни.... И дори в състояние на афект, „отделяйки се“ от себе си, може да наблюдава отстрани, тайно, като през ключалка. Разбира се не всичко е такова, каквото изглежда...

2. "11 + 11" – АВТОРСКИ АЛБУМ – КАТАЛОГ

художник, издател, дизайн, предпечат

28 страници, пълноцветен печат (Extreme, Printshop)

ISBN 978-619-91269-1-2

ЗА ИЗОБРАЗИТЕЛНАТА ТЕХНИКА

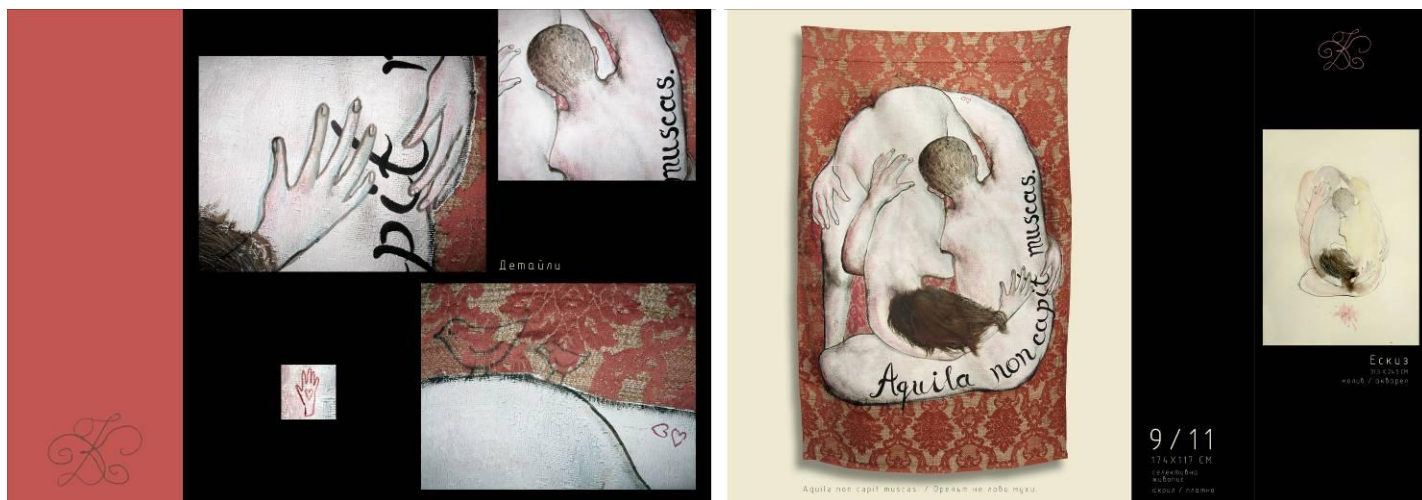
Стигайки дотук, до именно този изглед на живописните ми работи, си давам сметка, че повече от 15 години аз работя с този прийом, търся и експериментирам с тази техника. Изменили са се с времето някои средства и материали, усъвършенствала съм похвати на полагане и обработка на слоевете в грунда, оформянето на силуетите и текстила. Смея да твърдя, че тази техника на изпълнение е с лично мой замисъл и идея, реализирана и добила този вид съвсем логично и хронологично от търсенията ми, изхождайки първоначално от класическия тип живописна творба – подрамка, платно, грунд, живописен слой.

Чисто словесно са се сменяли няколко наименования: хроматична транскрипция на образи върху тъкан, селективна живопис върху багрено платно, селективна живопис върху текстил.

Всъщност става въпрос за комбинация от колористично обработени платове и маслена или акрилна живопис.

Кавалетните работи са изпънати на подрамници по конвенционалния начин, като там също се използва избирателното грундиране – на части от повърхността на платното, в зависимост от обектите и композицията. Доминиращата част от платната са без рамки, това се отнася особено за по-големите размери (от порядъка на 150 x 250 см и подобни). Докато се нанасят слоевете на грунда (4-5 слоя общо), платовете също са изпънати на подрамки и едва когато грундът е готов и изсъхнал окончателно, могат да се свалят от тях и да се работят живописно. В краен вид едрите формати

представяват свободни текстилни материи, висящи в пространството, които според образността си са покрити с живописни отрязъци и детайли, поставени върху текстилната повърхност. Причудливото им

експониране позволява различни възприятия, гледане от необичайна позиция или ракурс. По този начин фигурите са по свой начин живи, неконстантни като силует и пропорции, могат дори да се раздвижат – при случаен полъх, например. Този ефект, сам по себе си, е търсен и определено подсилва въздействието на творбите, при все че най-често в картинното поле присъстват птици, летящи фигури, голи тела, реещи се цветя, капки, насекоми и пр. Може да се каже, че трактовката на изображенията е своеобразна дисекция на полета като явление, както с физичен, така и с метафизичен смисъл.

В живописването върху грундираната повърхност се различават няколко похвата.

Първият е до голяма степен линеарен (контурен) с преливки, който цели да отдели обекта, да даде собствени очертания и монолитност на образа. Това е тясно обвързано с афинитета ми към линията и линеарната рисунка, която и до днес си остава мой любим жанр. (Навярно, тук е мястото да спомена, че всяка от живописните ми композиции се предшества от малка рисунка – прототип на композицията, която използвам в картината.)

Вторият е пълноцветното живописване с бои, което в моите картини е с различни очертания, а не върху цялата повърхност на платното (обикновено правоъгълник).

Третият похват е частично живописване, често с разреждана субстанция на боята, с акварелен ефект.

Съществуват и други – като естествена комбинация от вече изброените.

За творбите си използвам предимно естествени тъкани (памук, лен и др.). Някои от тях, в зависимост от плетката, са релефни и този красив релеф остава като фактура и в живописния слой. На места в материите са втъкани нишки с атлазен ефект, които интересно отразяват и пречупват светлината. Тези платове са еквивалент на популярните текстилни аксесоари от бита, свързани с характерни, всекидневни и интимни дейности от нашата реалност. Чрез тях картината придобива един различен смисъл – на нещо, което е необходимо, нещо, което се използва, нещо по-близко до нашата човешка същност, а не просто изображение за стената. За обработката на текстила съм прибегвала до различни техники като: избелване, рисуване върху плата, багрене, печат, батик, бродирание и комбинирани.

Значението на транскрипцията като понятие е вид пренасяне. (Първоначалното наименование на техниката, както споменах, е хроматична транскрипция на образи върху тъкан). Транскрипция има например, когато една дума трябва да се произнесе на друг език и да се прочете по определен начин. В музиката се използва за приспособяване на дадено произведение за друг, различен инструмент. В генетиката това е процесът на пренасяне на генетична информация. В случая, смисълът на транскрипцията е пренасяне, вграждане, свързване на живописния абстрактен образ с една нова среда, обработена посредством хроматични (цветни) текстилни техники. Впоследствие, терминът транскрипция счетох за недостатъчно точен за наименованието на моята техника, тъй като подвежда, че живописните образи са отделни от плата, допълнително приложени или пренесени, което не е така. Често хора са ме питали дали това е вид принт, залепен или каширан върху платното. Всъщност, такава илюзия действително се наблюдава и тя е причинена от срещата на различно третираните повърхности в текстила, което води до така наречения 3D ефект. На практика това е една и съща повърхност с грундиращи и негрундиращи участъци по нея.

Резултатът от всичко това е своеобразна сплав на материалното с идеалното. Първото, представено чрез багрения платове – израз на вещественото, практичното и утилитарното, а второто чрез рисувания образ, като интерпретация на вътрешното, сетивното невидимо и духовното.

Dum spiro, spero. / Докато дишам, надявам се.

Ескиз

31.5 x 24.5 cm

молив / акварел

10 / 11

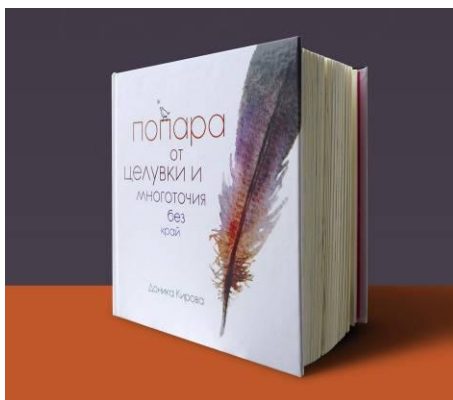
198 x 141 cm

селективна

живопис

акрил / платно

3. "ПОПАРА ОТ ЦЕЛУВКИ И МНОГОТОЧИЯ БЕЗ КРАЙ" – продукт в областта на визуалните изкуства, съчетание от авторски текст и илюстрации, разпространяван на книжен носител, представен и като аудио и видео продукт; автор и художник Доника Кирова, художествено оформление Константина Михалева, предпечат Николай Събев, редактор Васил Тоновски, печат БУЛГЕД, ISBN 978-619-91269-0-5; 354 страници, 2018

През 2019 г. се появи „Попара от целувки и многоточия без край“ – класическа книга на хартиен носител, в обем от 354 страници. В нея са представени около 240 лирически миниатюри, от по един-два куплета, писани в периода 2001 – 2019 г. Те са най-общо казано „семпли, иносказателни, с нотки на самоирония“ и „набор импресии от философията на любовта“. Текстовете кореспондират със 110 илюстрации – 55 монохромни рисунки и 55 детайла от всяка една от тях. Рисунките са фигурални композиции с еротичен сюжет, линейни, изпълнени (в оригинал) с молив и туш. Нестандартно композирани, излъчващи екстаз, изображенията черят да покажат изтънчена естетика и леко приятелско намигване към читателя/зрител. Те са допълване и уплътнение на изреченото чрез стиховете – тяхно продължение и дооценка.

Като формат, „Попара от целувки и многоточия без край“ е квадрат, чиито страни са с размер (15 / 15 см), условно казано, колкото човешка длан. Така външно и визуално е изразена потребността от близост и интимност, която е въткана и вътрешносмислова, чрез текстовете и рисунките. „Получи се книга, прилична на кутия. За мен тя е кутия със съкровища, защото съдържа безценни мигове, заели неизменно място в сърцето ми“ – авт.

След отпечатването на книгата, в текста „За попарата, любовта и други вселени“ става ясно възприемането на *попарата* като „нещо топло, близко, уютно, свързано с детство и дом“. Съобразно тези и подобни представи и усещания се прокарва „аналог с любовта, където едни и същи преживявания и емоции могат да са най-възвишени и прекрасни, или най-низки, посредствени и пошли, в зависимост от гледната точка, момента, нравите...“.

Завръщам се, където ще отида,
където ветровете са от лава...
Всичко от устата е изпито,
а още повече остава...

8

Търкаляш очите ми
в своите длани сред лято...,
Безброй от косите ми
сбираш във едно, когато...
сееш ми звезди от потно жито
и вятър ги люлее до насита...

22

Текст – предговор:

„ЗА ПОПАРАТА, ЛЮБОВТА И ДРУГИ ВСЕЛЕНИ

Според Уикипедия:

Попара е древна българска рецепта за закуска.

Присъствието на думата попара в заглавието е спонтанно, интуитивно, по усет. Роди се много по-рано от идеята за книга въобще, нещо като игриво обобщение на моите писания.

Защо попара – та тази книга е за любов...?

Опитвайки се да си отговоря на този въпрос впоследствие, започнах да правя разбор, включих всичките си сетива и мисли, за да обясня някак логично в края на краищата своя избор.

И така...

Изначално в моите представи попарата е нещо топло, близко, уютно, вкусно (и хранително), простичко, свързано с детство и дом, нещо необходимо, насъщно, спасителен вариант, заместващ закуска, обяд или вечеря, традиция, навик и още сигурно много неща...

Възглавката... – под нея
убивахме чудовища –
там мак узряваше и жито...
Възглавката – в нея
попиваха съкровища,
додето всичко бе изпито...

41

С колко линии минимум
мога да те нарисувам? –
е като да знам на лилиум
ароматът колко струва...

58

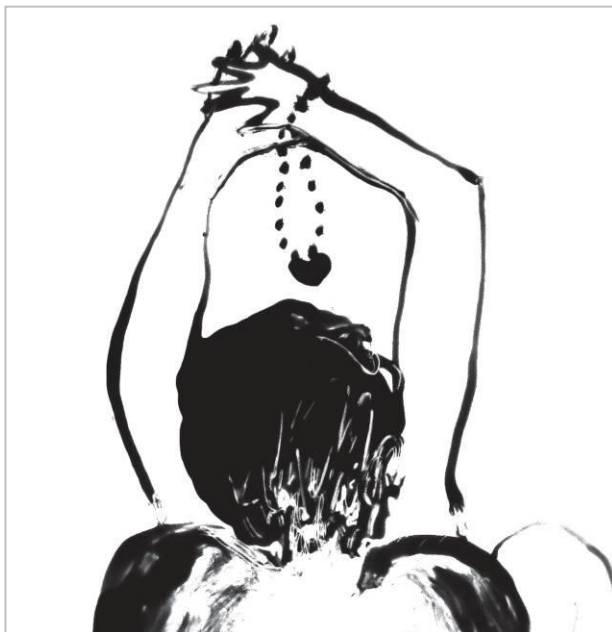
...Попарата наистина ми навява спомени от най-ранно детство. Например всяка сутрин баба ми Данче (майката на баща ми) подготвяше от предната вечер попара за закуска на дядо ми Иван, който излизаше по тъмно за работа. Една и съща бяла порцеланова паница, пълна с парчета бял хляб от дебели нарязани филии, покрити с чиния, които на заранта биваха залети с горещо мляко. Инерция, рутина или някакъв вид любовна константа бе това, така и не можах да разбера тогава, но определено беше нещо неизменно и забележимо.

Другият ми дядо – Захари, обичаше да си прави и ни правеше (на нас с брат ми) солена попара (предпочитам я пред млечната) със сирене и краве масълце. Обичах да съзерцавам как парченцата масло се разтапяха в горещата вода и парата разнасяше уханието им наоколо.

Майка ми пък дори ми пееше една детска мажорна песничка, където попарата се явява един вид награда:

...Пълната пахарка
с млечната попарка
ще дадем на Живка,
че не е ревливка...

(Между другото думата *пахарка* не съм срещала никъде другаде освен тогава, в този куплет.)
(Пахарката (още захлупка) е домакински съд с формата на дълбока чиния, която служи за прецизно захлупване. Принципно се изработва от дървен материал (круша), но се намира вече и от метал. (Уикиречник)

Сърцето е родено от череша,
черешата – родена от сърце...
Кръвта ми сок черешов беше,
а сокът – кръв по моите ръце...

*

69

Предполагам, че всички или почти всички деца, моето също, са израснали с попара – някоя от всичките ѝ разновидности. Правят я с чай, мляко, някои добавят захар, мед, защо не и целувки...

Като си дам сметка, попарата е, може би, първата истинска храна за големи, която яде малкият човек, различна от кърмата, пюретата и кашите – едно по-горно стъпало, един вид съзряване...

Като бяхме малки, в махалата, в местната сладкарница Бреза, която вече не съществува, се предлагаше - да, попара! И досега съвсем ясно си спомням, че на витрината имаше нагледно изложена метална купичка с надробен хляб, сирене и масло, наред с всички пасти, торти и кремове...

Каквото си надrobiш, това ще сърбаш. Това е пословицата, която косвено и някак подсъзнателно свързваме с попарата. Сякаш тук подтекстът е с отрицателен смисъл, но и положителният смисъл важи със същата сила. Той просто изразява една причинно-следствена връзка.

...Така че попарата за всекиго е въпрос на вкус – свързан с нагласа, предпочитания, конкретни ситуации, отношения, внушения, среда... Може би тук някъде тези две вселени, на попарата и на любовта имам предвид, се преплитат по един особен начин, ако човек е в състояние въобще да прави подобен аналог, разбира се.

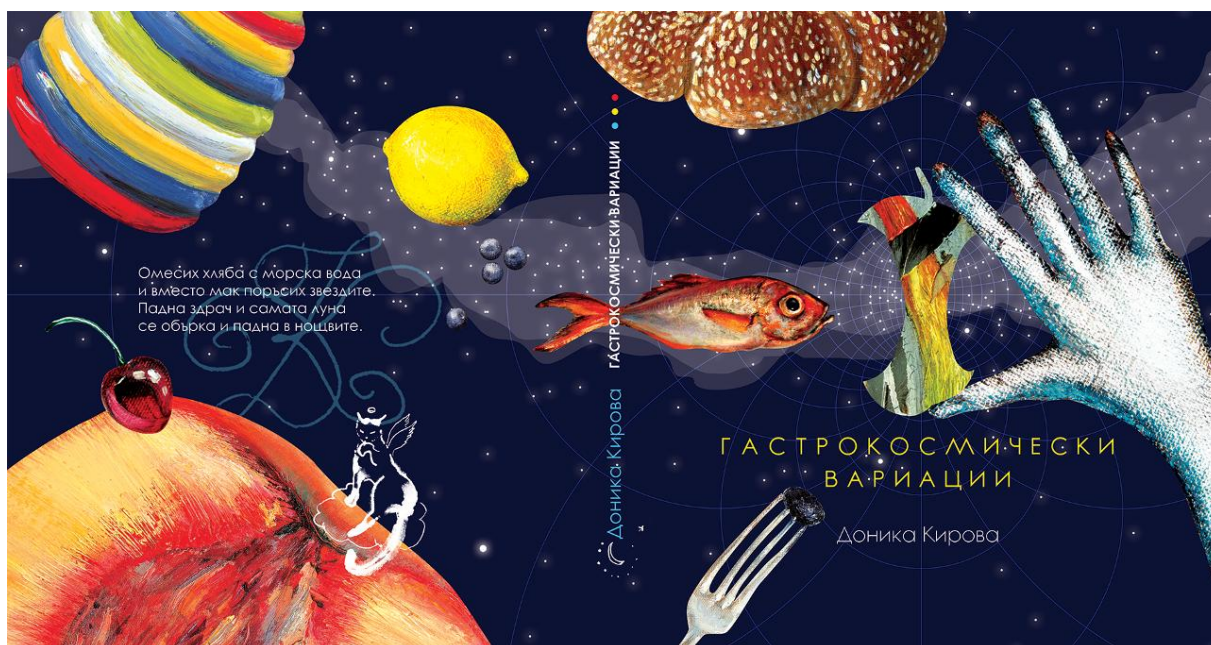
Сигурна съм, че повечето от нас свързват попарата с детството или с младостта си, или с някоя по-зряла младост... За някои това е нещо мило и вкусно, за други неприятно и противно. Удивително е как едни и същи неща, което е особено характерно и за любовта, могат да бъдат най-възвишени и прекрасни, а друг път най-низки, посредствени и пошли, в зависимост от гледната точка, момента, нравите...

...И накрая, попадайки в този съкровен размисъл, с удоволствие си спомних, че попарата присъства и в любимата ми приказка Джуджето Дългоноско от Вилхелм Хауф. Именно с чудодейна попара и сложената в нея билка кихни-сладко вещицата омагьосва малкия Вилм и го превръща в джудже. В едноименната драматизация по приказката (която помня почти наизуст) думите на вещицата са: Ще ти надробя попарка, която ще помниш цял живот..., и според Вилм попарата е великолепна, с аромат на билки... – и е сладка, и е възкисела, и засища, и си още гладен..., и засища..., и си още гладен..., додето накрая те приспи и омагьоса – същото, което прави с нас и любовта..."

4. "ГАСТРОКОСМИЧЕСКИ ВАРИАЦИИ" – пълноцветен художествен визуален продукт, съчетаващ и пресъздаващ авторски текстове и картини; автор и художник Доника Кирова, художествено оформление, корица Константина Михалева, оформление и предпечат Николай Събев, редактор Васил Тоновски, печат БУЛГЕД, пълноцветна, ISBN 978-619-91269-2-9; 220 страници, 2023

Тази книга е *продукт*, обобщаващ поетичните произведения и авторските илюстрации (живописни творби); (Параметри книжно тяло: пълноцветен печат, хромирана хартия, цветни твърди корици, селективен лак, цветни форзаци, подшиване, цветно ласе) обобщение, селекция и съчетаване на смисловите и изобразителните аспекти в творчеството ми; артистично и естетично произведение – събирателен образ за изразяване на начина да обичаш в текст и картина, подведен тематично; изява на словесните вариации, като многозначност, която следва да бъде установена чрез индивидуалния избор на читателя (зрителя); въвеждане на присъствието на основен елемент – гастро-тематиката чрез представянето на храната и яденето, като физиологичен и философски аспект и връзката им с Ероса; при създаването на продукта отново са заложени цели за провокиране у аудиторията на вдъхновение, самопознание, дръзновение и съзидание.

Текст-предговор:

Тази творба, както и първата книга, не е стандартна книга или стихосбирка, съответстваща на общоприетите разбирания в смисъла на художествено литературно произведение. Това съчинение би могло да се определи като авторски артистичен продукт под формата на ординарна физическа книга със страници, корици и илюстрации. Писанията в нея са селекция от последните два десетина години, като са обвързани тематично.

В една своя публикация Гео Милев подробно разисква жените, имащи общо с поезията, нарича ги „стихотворстващи жени, писателки и поетки“ („Трябва жената да не бъде просто каменно стъпало към целта на други; трябва да се извади из трънаците на традицията; трябва да се приближи по-близо до онова, което е интересувало досега само мъжа, онова, за което само мъжки глави са се потили и трошили; трябва да се роди женски интерес към култура — за да може да се роди на света и едно женско изкуство. Трябва да се отхлупи оная „бездна на чувства“, които клокочат в женските гърди — за да израснат и

Снувам, че закусвам крем,
а ти желираш пеперуди
и не можеш да се спрем,
докато не се събудим...

16

ВЛЮБЕНИЯТ ЧОВЕКОВАДЕЦ

– Ще те покана на закуска
и ще те изхрускам.

Или... на обяд ще те покана –
най-вкусната компания.

... То стана време за вечеря –
надушвам те, ще те намеря...

26

Отляво бе изгряващото слънце,
отдясно бе изпеченият хляб,
буналично по средата –
нашето покливане в спаната от ангела,
провесен на кантап.
А кухненските съдове лъщеха в полумрака
като най-чудната украса на света
и двама с теб, останали без влага,
дихания превръщахме в пера...

108

Ах, как вкусен е кашонът –
по-вкусен от нашата среща сега
сред няколко самотни обертони
в прозявката на пролетна нега...

133

Заспах в джаза.
Дойде в съня ми ти
и с конфитюр намаза
моите мечти...

206

поетки, които да създадат песни от тези чувства. Създаването на ново, собствено художествено и собствени художествени идеи при старото (еснафско или „салонно“) положение на жената сред обществото е невъзможно и немислимо.” Гео Милев, цитат из „Немските поетки“, Литературно-художествени писма из Германия – статия, 1914 г. (обществено достояние)

Поетка – това умалително и леко иронично название на стихотворстващата жена според авторката доста импонира на личността ѝ и обуславя настоящото творение. И в този ред на думи тя не би имала стремеж да се упомене като поетеса, но положително в известна степен като поетка, да.

Стиховете тук са най-често римувани, създадени посредством игра на думи с чудат и забавен смисъл, най-общо казано – словесни вариации. Още заглавието въвежда в една многозначност, която следва да бъде установена чрез индивидуален избор, боравейки с пароними: *гастрономически*, *гастрокосмически*, *гастрокомически*, *астрономически*, *гастромимически*... и т. н. Всеки може да създаде на тази база още доста различни варианти на вариациите. До голяма степен те съдържат доза безподобен наивитет, своеобразна чаровна простота и звучат по детски въпреки евентуалния подтекст за възрастни. Не е откритие, че и в доста песнички за деца може да се открие на втори план едно неявно скрито и двусмислено съдържание. На това място би могло да се каже: „кой каквото търси, това намира“, тъй като ще се съгласите, че една и съща история може да бъде разказана от мнозина, макар и преки свидетели, като съвсем различна случка и всяка версия ще съдържа истина и достоверност. Изборът как разбираме дадено нещо е основна част от собствената житейска философия на всеки човек.

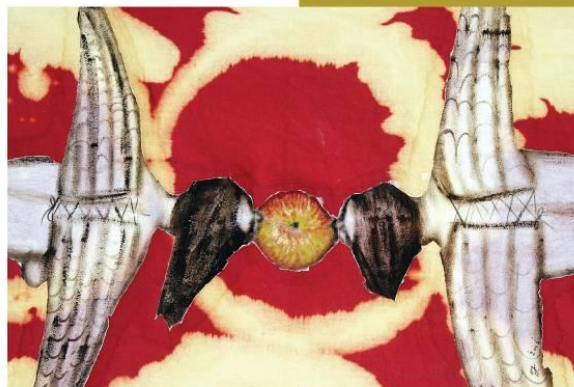
Може да се каже, че така определените стихове имат в известна степен черти на любовна лирика, тъй като в повечето от тях са вплетени емоции от интимни взаимоотношения между партньори (мъже, жени или други...). Освен това присъства като основен елемент гастро-тематиката чрез представянето на храната и яденето, като основен физиологичен (и не само) процес от живота на хетеротрофите, каквито все още сме повечето от хората. (Хетеротрофи – организми, които не могат да произвеждат собствена храна, вместо това приемат храна от други източници. (Не става въпрос за готвене или промишленост, а в биологическия и физиологическия смисъл – бел. авт.).

Илюстрациите са значителна част от творбата. Това са авторски живописни произведения или детайли от тях, обвързани образно или чувствено с написаното.

В заключение може да се каже, че тази книга е създадена с удоволствие и за удоволствие – визуално, ментално, сексуално, парадоксално...

Идеята, вплетена тук е, че тълкуванията са въпрос на лично виждане и всеки трябва да понесе тази отговорност сам за себе си. Не всичко е такова, каквото изглежда, все пак между космическо и комическо разликата е едно „с“...

– Крилете ти са вкусни – веднъж й каза той. –
Изяждам ги изкусно, а ти надаваш вой...?

5. ИЗЛОЖБА AMOR TEXTILIA / ЛЮБОВНИ ПЛАТОВЕ – ЖИВОПИС

Художествен музей Георги Велчев, филиал на ГХГ Варна (изложбена зала Ателие Георги Велчев) – Варна, 2023

Експозицията AMOR TEXTILIA включва 9 платна – селективна живопис върху текстил с маслени бои и 22 акварела.

Текст към изложбата:

AMOR TEXTILIA / ЛЮБОВНИ ПЛАТОВЕ

Повече от петнайсет години рисувам живопис, като ползвам за основа не общоприетите платна за художници, а платове, които частично грундирам. Свободни, често без рамки, платове. Те имат не само собствен десен, шарки, текстура и т. н., според мен те носят чувства, в тях има въткани истории и спомени. Първата изложба, на която показах селективна живопис върху текстил през 2006 г., се казваше В БЕЗТЕГЛОВНОСТ ИЛИ ОТКРОВЕНИЯ ВЪРХУ ЧАРШАФИ. Тогава размишлявах за чаршафа като аксесоар, свързан с характерни, всекидневни и интимни дейности от човешката реалност, с който можем да направим много неща, например:

....да измайсторим люлка, платно за лодка...

...или просто да се завием през глава...

Връщам се към това сега, именно защото тук показвам отново материята и или идеята за тъканта като част от нашия живот, от нашия бит и най-вече от нашата Любов. Тъканите-платове ни обличат, топят, красят, прикриват или разкриват... Като се замисля в абстрактен смисъл, платът всъщност представлява нишка, повторена хиляди, милиони пъти – от наслагването, сплитането на многото нишки се образува повърхност, равнина, материя. Нишката асоциирам също и с линията, която не веднъж съм казвала, че е моето любимо изразно средство в рисуването. Подобен род знакови открития по време на творческия процес за мен са белег за доближаване към хармонията и това дава устойчивост на цялостната ми работа.

В маслените ми картини, платът е не само основа, върху която е рисувано, а и обект на изобразяване. Платовете са вече лирически герои, действащи лица. Те обгръщат телата – телата на *любовници** (от Антония Ценова). Сега платовете са вплетени в тях, имайки свой сюжет, образност, колорит и символика, те стават допълваща и вдъхновяваща част от картината на любовната игра. Изобразеното върху тях може да е проста геометрия, разлети цветове, предмети, символи, цветя, животни, текст или друго... Така платовете, разхвърлени или намачкани, усукани или развети от вятъра, разноцветни и многолики като нас – хората, постепенно се преобръщат в части от сънища, блянове или носталгични пътешествия към най-съкровеният кътчета на съзнанието.

Идеята за тези картини се роди спонтанно и същевременно логично, докато в образното ми съзнание се боричкаха едновременно: египетска живопис, Ренесанс, японска шунга, Климт, Шиле,

Amor Textilia VIII

Звезди

90 x 80

2022

маслена селективна живопис / текстил

Поп-арт, Приказки от хиляда и една нощ и какво ли още не..., всъщност, докато съвсем кротко една сутрин просто съзерцавах неоправеното легло... Идеята е постигането или внушението за една осезаема и в същото време илюзорна цветна експлозия от емоции. Искях материалното да отвежда към друга имажинерна действителност и обратно – въображаемото да приема измеренията на реалния живот. Струва ми се, че точно в тази комбинация човек може най-пълноценно да се наслади на всичко, което минава през него и което оставя каквато и да е чувствена следа. Искаше ми се да нарисувам един вкусен еротичен калейдоскоп от преживявания, от който звучи гореща музика, а те кара да отвориш всичките си сетива, да се издигаш и да летиш, да се слееш с необятното, за да изчезнеш и да усетиш божествената искрица и смисъла на прекрасното вътре в теб.

Amor Textilia XVI

Котки

80 x 70

2022

маслена селективна живопис / текстил

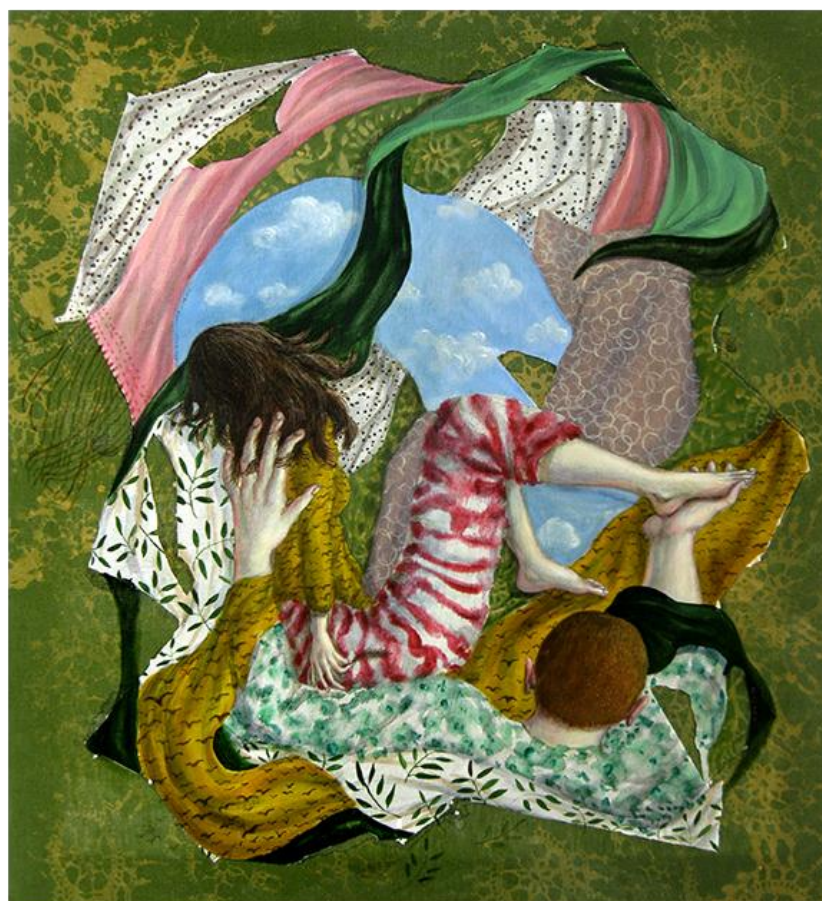
Amor Textilia XIV

Лястовици

70 x 60

2022

маслена селективна живопис / текстил

Amor Textilia XV

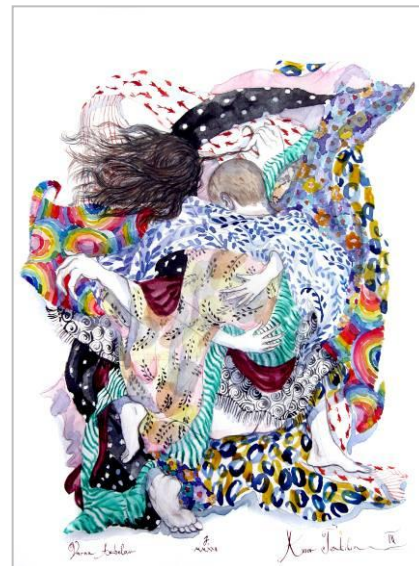
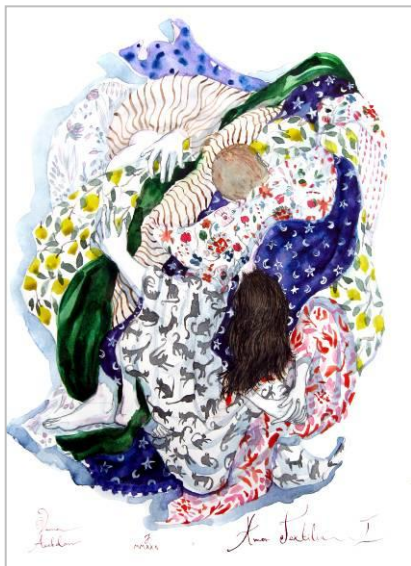
Небе

80 x 70

2022

маслена селективна живопис / текстил

Любовната игра в картината пресъздава акт, но той не е просто *проникване*, а *проникновение*, не е разтрисане на плът, а гигантско разтърсване и не обикновен допир, триене или притискане, а контакт с огромен заряд и сливане на друго ниво. Тогава, докато се стремят едно към друго, телата пътуват през тайнствени светове, обвити в загадки и потопени в пъстри фантазии, подобно на сплетените любовни платове – Amor Textilia.

Amor Textilia I, II, III

40 x 30

2022

акварел

6. ИЗЛОЖБА – 4 X 4 – ЖИВОПИС

Художествен музей Георги Велчев, филиал на ГХГ Варна (изложбена зала Ателие Георги Велчев) – Варна, 2020

Експозицията съдържа: селективна живопис върху текстил – 4 творби / рисунки-акварел – 4 ескиза.

Топло и студено – ескиз

цветна хартия / молив / акварел 30 x 21, 2019

Зелено море – ескиз

детайл

Йога със заек

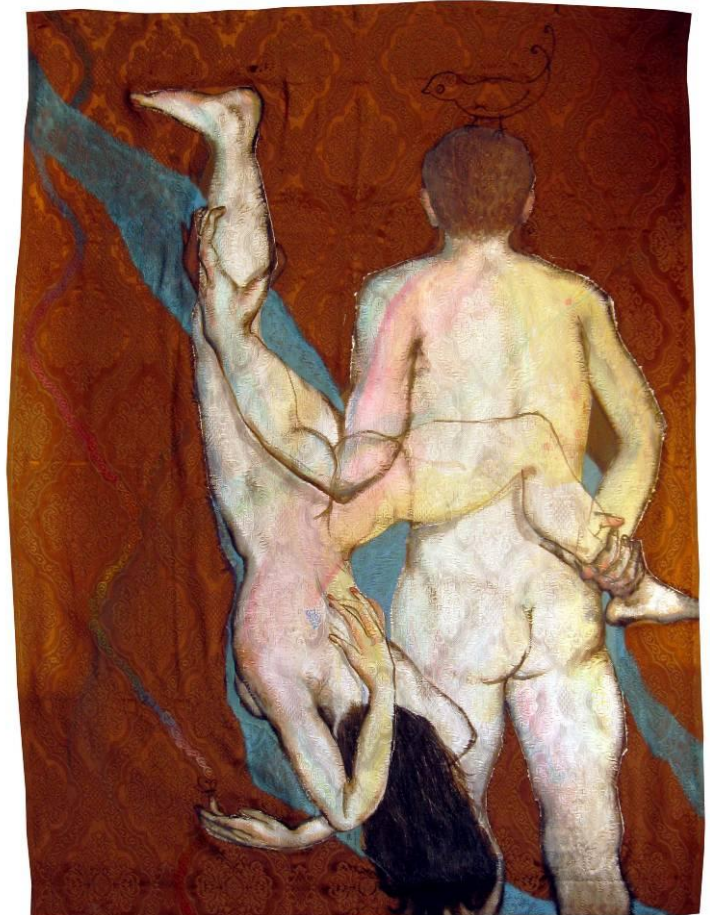
селективна живопис върху текстил / масло / акрил
208 x 150
2019

детайл

Топло и студено

селективна живопис върху текстил, масло / акрил
157 x 113
2019

Текст експозиция:

Четири ескиза, четири живописни платна.

На пръв поглед наименованието 4 x 4 е асоциация, породена от съвпадението с броя на произведенията в експозицията. Всъщност акцентът е на втори план. Известният принцип от практиката на задвижването на четирите колела, наричан още 4 x 4, се отнася до двуосния механизъм на едно превозно средство, способен да осигурява въртящ момент на всичките си колела едновременно. По аналогичен начин в творбите тук е отразена и изведена в най-голяма степен досега моята есенция за боравенето с човешките фигури, техните форми, цветово интерпретиране, покой и динамика. Всички художествени средства са задвижени максимално. Линията, формата, цветният тон, емоцията и пр. безпрепятствено преминават от грундираната повърхност на платното в негрундираната текстилна повърхност и обратно. Подобно на въртенето на четирите колела едновременно, тук в картините статичността е условна, тя е потенциално движение.

Дори и цветовете присъстват тук по-осезателно от обикновено (говоря за селективната живопис върху текстил). Те могат да се тълкуват по различни начини – като цветови характеристики на телата и обектите; като цветове, наситени със символно значение; като абстрактни петна... Разливането и акварелните похвати, препращат към липсата на неподвижност, постоянната трансформация в пластиката и инерцията на телата. От друга страна класическата техника на плътно живописване с маслени бои в отделни части от картината дава един по-дълбок поглед, навлизане в детайла, йерархия на възприемането. Всичко това е проява на стремежа към излизане от пределите на общоприетото и разширяването им. Желанието за принадлежност към цялото и към възвишеното се ражда съвсем логично и естествено докато рисувам.

Линиите уж са граници на формата, но формите са безгранични. Любимото ми изразно изобразително средство, нейно величество линията или в по-общ план рисунката, за мен представлява именно безбройните варианти и възможности, от които се ражда образът, така както светът, който обитаваме ни предоставя своето разнообразие и то е определящо за всичко, за всеки един човешки избор.

Формите са кинетични, като че ли са изобразени няколко момента преди или няколко момента след, нещо като игра с времето, нещо като фиксиране на безкрайност. Всъщност времето е понятие, създадено от хората за техния свят, за някакъв вид измерване и леснина. Но не прилича ли то често на едно егоистично завладяване на пространството, вероятно поради страх от вечността?... Подобни нюанси откривам в реплика на героя от романа на Е. М. Ремарк: *Начало и край, измислени от едно измислено понятие време и от суетността на едно амебно съзнание, което не иска да се смурне в нещо по-голямо.* (Е. М. Ремарк, *Черният обелиск*, София 1980, стр. 421)

Обичайният начин за експониране на творбите като свободно висящи текстилни материи също допринася за общото внушение. Гледането от различна позиция или ракурс в случая не е просто изкривяване на картинната повърхност, неподходящо място за погледа или грешка на зрителното възприятие. Фигурите по собствен начин оживяват, некостантни като силует и пропорции, вълнуват се дори при случаен полъх.

Вече съм казвала и преди, че обичам да се занимавам с така наречената от мен дисекция на полета и все още продължавам да го правя...

7. ИЗЛОЖБА ДРЕБНИ СЛАДКИ – ЖИВОПИС

Ателие ул. Архимандрит Филарет 10, Варна, 2021

Експозицията съдържа 15 творби – маслени бои / дърво и 13 акварела

Названието на изложбата е провокирано от малките размери на творбите. Отделно се свързва и с *храната* и наладата от нея – като мотив в част от тях, поднесен в различни аспекти на значението ѝ. В експозицията се разграничават три тематични серии:

I. **Алегории** (маслени бои върху панели от дървесина – 8 работи).

II. **За храната и пластове** (селективна живопис / маслени бои върху дърво – 7 работи).

III. **Импресии с ангели** (рисунка / акварел – 13 работи).

Алегории. Известно е, че алегорията представлява дума, израз, изображение, което говори или показва едно, а се разбира друго; изразява се отвлечено, абстрактно понятие посредством конкретен образ. Тук алегориите са лица – лицата на нещата или нещата, на които даваме лица. Ако приемем, че *Vida ludus est* (*Животът е игра* от. лат.), ще открием голяма доза ирония в тези изображения, тъй като самите лица са нарисувани върху дървесни хилки, които всъщност са части от игра с топче. Изрисувани по този начин, те приличат на маски и с тях би могло наистина „да се играе“, например театър, тъй като са приблизително в действителен размер спрямо човешката глава, а вратовете им „служат“ за дръжки. В играта хилката посреща и удря топчето. И в *житейската игра* е подобно. Разбира се, правилата са различни – понякога по-прости, понякога по-сложни, зависи каква игра си избираме да играем. В крайна сметка важното е с какво лице ще посрещнеш удара.

За храната и пластове. Храната присъства в изложбата чрез серия изображения както като реален, така и като иносказателен обект; храната като философия, като страст, като сбор от енергии, които „поглъщаме“ не само с телата си. Всъщност, ако допуснем, че храната е първичният, действителен обект, в него реално може да се открият вторични, третични и пр. нематериални елементи, но само с известна проява на проникателност от наша страна. С други думи, говорим за т. нар. *подтекст*. Подтекстът е бягството от буквалното, от повърхностното, от очевидното (макар, че е разбираема относителността на определението за *очевидно*).

Спомням си реплики между двама лакоми царе от една любима приказка:

– У нас най-главната цел е яденето!

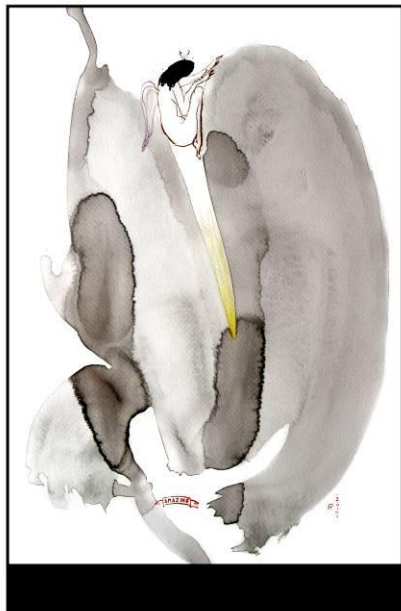
– М-м-м, ненадминато, ненадмината цел!

За да не се превърне в сляпа самоцел обаче, вероятно е необходимо да се открие многопластовата същност на *яденето*, *приемането*, *поемането*, *поглъщането* на храна – информация, знание, чувства, страдание, любов... – всичко. Този цикъл живописни работи е едно намигване към откриването на втория план, към вътрешността, към това, че същественото често се крие под повърхността. Какво повече можем да *съзрем* в нещата, които гледаме всеки ден и които сме виждали многократно?

Импресии с ангели. Импресия? – впечатление, отпечатък, миг, момент, където емоционалната съставка доминира над изобразително-разказвателната.

А някъде... в извивките на облаците, яхнали косите на вятъра, пързалиящи се по стените на сапунените мехури, в цепнатините на скалите, на сянка под зелените стръкове, в ъгълчетата на сънищата, в талазите на дима, в утайката на чашата, в гънките на чаршафите, в косите ни, пред очите ни, по мостовете от *случайни* съвпадения... – някъде там играят ангелите и похапват дребни сладки...

Около Геврека и прочие...

Геврекът не е просто геврек.

Той е свършена празна форма, обгърната от свършена пълна форма.

И как да не го отхапе човек и да претъпи тази апетитна норма?

Геврекът е абсолютен пример за това как несъщественото определя същественото.

Известна е шегата за габровчето, което искало да му дадат „геврек с по-голяма дупка“.

Логично е да приемем, че „влизането в по-голяма дупка“ се отъждествява с по-големи житейски трудности и от друга страна, този, който потъва в най-големите страдания, почти винаги познава и най-големите радости. Тогава „по-голямата дупка“, определя и по-голяма наслада извън (около) нея, т. е. „по-голям геврек“. И в този ред на мисли... окръжността (геврекът) е безкрайност – без начало и край, а кръгът (дупката на геврека) крайна форма, освен ако не възприемаме кръга като сбор от безброй окръжности...

Да се наслаждаваме на геврека както подобава, а именно - безкрайно!

Геврекът не е просто геврек!

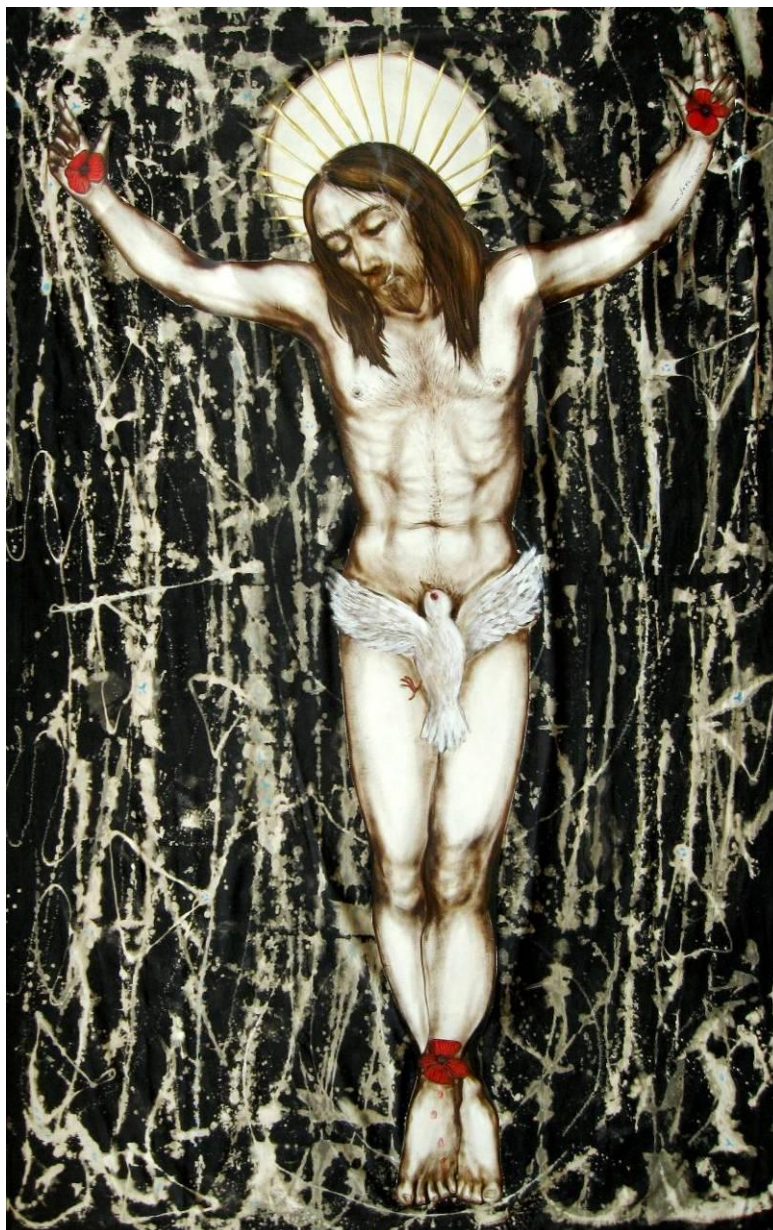

8. "JESUS / LAST WISH" – селективна живопис върху текстил

230 x 140 см

2012

Contempo - международен фестивал за съвременно изкуство – ГХГ, Варна, 2013

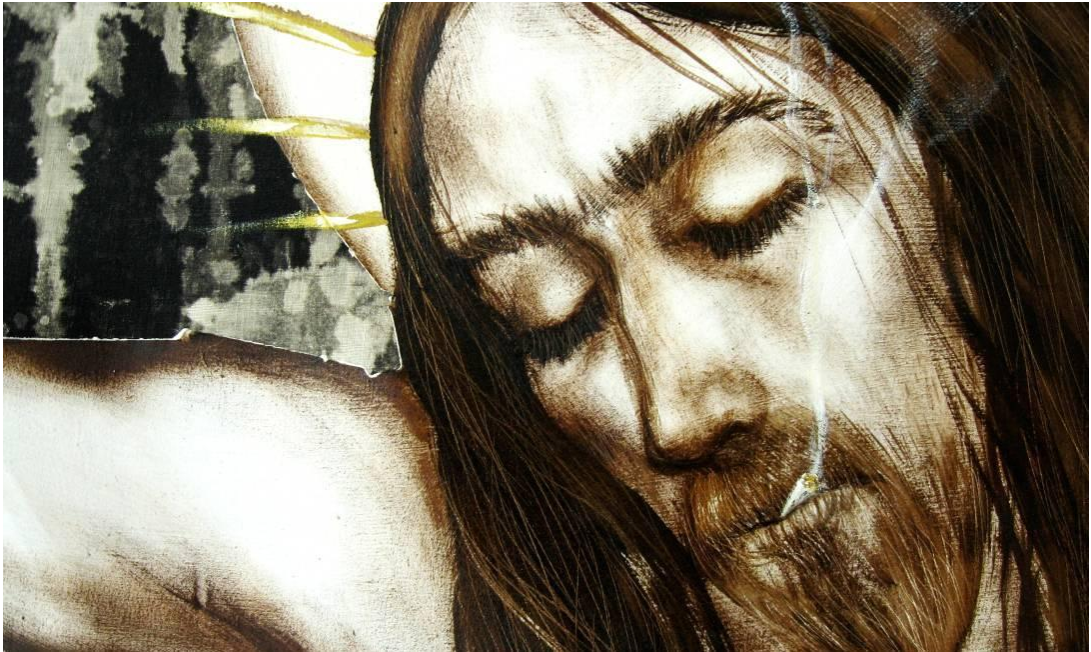
Текст:

И рече му Бог:

- Истина ти казвам, когато раните ти станат алени цветя, ще стана гълъб в скута ти и ще прозреш Истината.

- Що е Истина, Господи?

- Всичко и нищо..., една изпушена цигара...

9. "ИЗВОР НА БЛЯСЪК I" И "ИЗВОР НА БЛЯСЪК II"

2 x 60 x 70 cm – селективна живопис / текстил, 2023

Две средноформатни живописни творби, представени на международния форум за изкуство The 3rd International Fine Art Exhibition & Creating Work.

Експониране в обща изложба с артисти от България, Румъния и Корея – Lighthouse Golf and Spa Resort – Балчик, 23.10. – 27.10.2023.

